

**ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ РОЗВИТКУ
ЛЮДИНИ «УКРАЇНА»
ЖИТОМИРСЬКИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ
ІНСТИТУТ**

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
та матеріали до проходження навчальної клінічної
практики для здобувачів освіти 2 курсу
освітнього ступеня «БАКАЛАВР»
галузі знань 22 «Охорона здоров'я»
спеціальності 227 «ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ, ЕРГОТЕРАПІЯ»

Методичні рекомендації та матеріали до проходження навчальної клінічної практики здобувачів освіти другого курсу за спеціальністю 227 «Фізична терапія, ерготерапія» складено на основі навчального плану, профілю освітньо-професійної програми, стандарту вищої освіти для підготовки бакалаврів у галузі знань 22 «Охорона здоров'я» зі спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія». Укл.: Ю.В. Бардашевський, О.В. Савенко. Житомир : Житомирський економіко-гуманітарний інститут Університету «Україна», 2021. 24 с.

Укладачі:

к.н. з фіз.вих. та спорту Бардашевський Ю.В.;
асистент Савенко О.В.

Затверджено на засіданні
кафедри соціально-реабілітаційних
технологій
(протокол № 1 від «06» вересня 2021 р.)

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
ПРОГРАМА, МЕТА, ЗАВДАНЯ, РЕЗУЛЬТАТ НАВЧАЛЬНОЇ КЛІНІЧНОЇ ПРАКТИКИ.....	5
ЗМІСТ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ КЛІНІЧНОЇ ПРАКТИКИ.....	8
ПІДГОТОВКА ЗВІТУ З НАВЧАЛЬНОЇ КЛІНІЧНОЇ ПРАКТИКИ ТА ВИМОГИ ДО ЙОГО ОФОРМЛЕННЯ.....	10
ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ.....	13
КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ЯКОСТІ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ТА ОЦІНКА КОМПЕТЕНТНОСТІ.....	14
ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ НАВЧАЛЬНОЇ КЛІНІЧНОЇ ПРАКТИКИ.....	17
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	18
ДОДАТКИ.....	19

ВСТУП

Методичні рекомендації та матеріали до проходження навчальної клінічної практики здобувачів освіти другого курсу спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія» освітньої програми «Фізична терапія, ерготерапія» підготовлено згідно з Положенням про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затвердженого наказом Міністерства освіти України від 8 квітня 1993 р. № 93 зі змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти України від 20.12.1994 №351 (0351281-94), Положенням про проведення практики студентів Відкритого міжнародного університету розвитку людини «Україна», затвердженого наказом від 27.12.2019 №220.

Навчальна клінічна практика є важливим етапом входження здобувачів освіти освітньої програми в освітній процес закладу вищої освіти з метою формування у них активного ставлення до здобуття високого рівня наукових і професійних знань, умінь і навичок для майбутньої практичної діяльності в галузі охорони здоров'я.

Програма практики передбачає ознайомлення здобувачів освіти з майбутньою професією, перспективами розвитку спеціальності, характером, змістом та умовами організації роботи фізичного терапевта, сприяє формуванню професійних навичок із обраної спеціальності.

Програма навчальної клінічної практики є основним навчально-методичним документом, згідно з яким планується і регламентується діяльність керівників практики і здобувачів освіти упродовж періоду проведення даного виду практики.

ПРОГРАМА, МЕТА, ЗАВДАНЯ, РЕЗУЛЬТАТ НАВЧАЛЬНОЇ КЛІНІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Навчальна клінічна практика згідно з навчальним планом спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія» освітньої програми «Фізична терапія, ерготерапія» проводиться у IV семестрі і триває 4 тижні (6 кредитів ЄКТС/180 годин). Проходження практики відбувається на початку четвертого семестру.

Метою практики є ознайомлення здобувачів освіти з майбутньою спеціальністю; формування рівня знань, умінь, навичок здобувачів освіти щодо теорії та практики проведення реабілітаційного обстеження, які спрямовані на вивчення рухових порушень у пацієнтів різних вікових категорій, на розуміння реабілітаційного процесу та оцінку його ефективності.

Головні завдання навчальної клінічної практики:

- вивчити практичний досвід організації у постановці та плануванні реабілітаційної роботи в умовах лікувального або спеціального оздоровчого закладу;
- ознайомитись із плануванням роботи фахівців із фізичної терапії (план роботи, розклад заходів);
- знати правила оформлення відповідної документації;
- ознайомитись з матеріально-технічною базою спеціальних оздоровчих закладів;
- поглибити знання на практиці з основ фізичної терапії в реальних умовах;
- навчитися надавати практичну допомогу фахівцям у проведенні реабілітаційної роботи на базах практики;
- оволодіти творчим, дослідницьким підходом до реабілітаційної діяльності;
- навчитися визначати рівень фізичного стану пацієнтів лікувального або оздоровчого закладу за їх медичними картками;
- ознайомитись із передовим досвідом роботи фахівців із фізичної терапії.

Реалізація завдань практики здійснюється за такими розділами роботи:

1. Скласти індивідуальний план проходження практики.

2. Ознайомитися з системою роботи та матеріально-технічною базою лікувального або оздоровчого закладу: персоналом закладу; організацією та змістом роботи фахівців; режимом проведення оздоровчих заходів, принципами комплектування груп для проведення занять із лікувальної фізичної культури; приміщеннями, кабінетами (масажними, фізіотерапевтичними), залами лікувальної фізичної культури тощо; переліком документів планування і проведення реабілітаційної та оздоровчої роботи закладу і правилами оформлення документації.

3. Ознайомитися з науковою та методичною літературою.

4. Ознайомитися на практиці з різними методами фізичної терапії та контролю її ефективності в лікувальному або оздоровчому закладі: курсами масажу при різних захворюваннях; проведенням занять із лікувальної фізичної культури при різних захворюваннях; із застосуванням фізіотерапії та інших методів фізичної терапії (відповідно до можливостей бази практики).

5. Навчитися надавати практичну допомогу фахівцям у проведенні реабілітаційної роботи на базах практики: проведення занять із лікувальної фізичної культури в спеціальних медичних групах у ролі помічника інструктора лікувальної фізичної культури; складання комплексів лікувальної фізичної культури; перегляд та аналіз занять лікувальної фізичної культури, що проводить інструктор; розробка планів-конспектів занять із лікувальної фізичної культури та сеансів масажу; проведення окремих частин масажу (виконання певних масажних прийомів) під контролем фахівця з масажу; участь у проведенні фізіотерапевтичних процедур; проведення лікарсько-педагогічних спостережень (виконання пульсометрії, тонометрії); визначення фізичного стану пацієнтів за їх медичними картками.

6. Ознайомитися з роботою кабінету функціональної діагностики: вимірюванням антропометричних даних; із технікою ЕКГ та накладанням електродів; проведення спірографії та спірометрії тощо (відповідно до можливостей бази практик).

7. Ознайомитися з передовим досвідом фахівців.

8. Виконати індивідуальне завдання практики. Мета індивідуального завдання: надбання здобувачами освіти під час практики умінь самостійного розв'язання наукових, фахових та організаційних питань. Під час проходження навчальної

клінічної практики здобувачі освіти проводять дослідження, пов'язані з виконанням курсових робіт.

9. Оформити звітну документацію за результатами практики.

Перелік компетентностей, які має продемонструвати здобувач освіти у процесі проходження навчальної клінічної практики, та програмних результатів навчання, досягненню яких сприятиме проходження навчальної клінічної практики, представлено в табл. 1.

Таблиця 1

Перелік компетентностей та програмних результатів навчання

Загальні компетентності
ЗК 1. Знання і розуміння предметної області та професійної діяльності.
ЗК 3. Навички міжособистісної взаємодії.
ЗК 4. Здатність працювати в команді.
ЗК 5. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
ЗК 8. Здатність планувати та управляти часом.
ЗК 9. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
ЗК 10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК 11. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.
ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
Спеціальні (фахові) компетентності
ФК 2. Здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові функції.
ФК 3. Здатність трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції придатні засоби фізичної терапії, ерготерапії.
ФК 4. Здатність враховувати медичні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної терапії, ерготерапії.
ФК 5. Здатність провадити безпечну для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з фізичної терапії, ерготерапії у травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших областях медицини.
ФК 6. Здатність виконувати базові компоненти обстеження в фізичній терапії та/або ерготерапії: спостереження, опитування, вимірювання та тестування, документувати їх результати.
ФК 7. Здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і необхідність виконання програми фізичної терапії та ерготерапії.
ФК 8. Здатність ефективно реалізовувати програму фізичної терапії та/або ерготерапії.
ФК 9. Здатність забезпечувати відповідність заходів фізичної терапії та/або ерготерапії функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта.
ФК 10. Здатність проводити оперативний, поточний та етапний контроль стану пацієнта/клієнта відповідними засобами та методами та документувати отримані результати.
ФК 11. Здатність адаптувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов.
ФК 14. Здатність знаходити шляхи постійного покращення якості послуг фізичної терапії та ерготерапії.

Програмні результати навчання

- ПРН 2. Спілкуватися усно та письмово українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування; складати документи, в тому числі іноземною мовою (мовами).
- ПРН 3. Використовувати сучасну комп’ютерну техніку; знаходити інформацію з різних джерел; аналізувати вітчизняні та зарубіжні джерела інформації, необхідної для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.
- ПРН 4. Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.
- ПРН 6. Застосовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, активності та участі, трактувати отриману інформацію.
- ПРН 7. Трактувати інформацію про наявні у пацієнта / клієнта порушення за Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров’я (МКФ) та Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життедіяльності та здоров’я дітей і підлітків (МКФ ДП).
- ПРН 8. Діяти згідно з нормативно-правовими вимогами та нормами професійної етики.
- ПРН 9. Реалізувати індивідуальні програми фізичної терапії, ерготерапії.
- ПРН 10. Здійснювати заходи фізичної терапії для ліквідації або компенсації рухових порушень та активності.
- ПРН 11. Здійснювати заходи ерготерапії для ліквідації або компенсації функціональних та асоційованих із ними обмежень активності та участі в діяльності.
- ПРН 12. Застосовувати сучасні науково-доказові дані у професійній діяльності.
- ПРН 14. Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування.
- ПРН 15. Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною принадлежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, в мультидисциплінарній команді.
- ПРН 17. Оцінювати результати виконання програм фізичної терапії та ерготерапії, використовуючи відповідний інструментарій, та, за потреби, модифікувати поточну діяльність.
- ПРН 18. Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати і представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

ЗМІСТ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ КЛІНІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Навчальна клінічна практика передбачає виконання здобувачами освіти завдань, що закріплюють їх знання у сфері розуміння місця та особливостей роботи фахівця з фізичної терапії.

Навчальна клінічна практика для здобувачів вищої освіти другого курсу спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія» освітньої програми «Фізична терапія, ерготерапія» проводиться на базі спеціальних освітніх закладів, закладів охорони здоров'я, реабілітаційних центрів та закладів, що відповідають професійному спрямуванню спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія».

Проходження практики здобувачами вищої освіти здійснюється у відповідності до методичних рекомендацій для проведення навчальної клінічної практики, а також згідно з методичними вказівками керівника практики безпосередньо на робочому місці.

До обов'язків керівника навчальної клінічної практики кафедри соціально-реабілітаційних технологій входить:

- контроль за вчасним початком навчальної клінічної практики;
- забезпечення проведення організаційних заходів для здобувачів вищої освіти перед початком навчальної клінічної практики: інструктаж про порядок проходження практики та з техніки безпеки; видача необхідних документів (щоденника, методичних рекомендацій); роз'яснення програми практики та графіків її проходження; повідомлення здобувачів вищої освіти про порядок захисту звітів про практику, який затверджується кафедрою;
- контроль виконання здобувачами вищої освіти правил внутрішнього трудового розпорядку;
- методичне керівництво роботою здобувачів вищої освіти по написанню звітів про проходження практики, аналізу зібраних матеріалів;
- перевірка звітів і щоденників здобувачів вищої освіти після завершення практики, написання відгуку про їх роботу.

Здобувачі вищої освіти інституту зобов'язані:

- своєчасно прибути до бази практики для проходження навчальної клінічної практики;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики та вказівками її керівника;
- вивчити й суворо дотримуватись правил охорони праці, безпеки життедіяльності та правил внутрішнього розпорядку;
- своєчасно, не пізніше тижня після закінчення практики, надати керівнику практики від кафедри соціально-реабілітаційних технологій щоденник практики та звіт про її проходження.

Якщо за певних поважних причин здобувач вищої освіти не може пройти навчальну клінічну практику у заплановані терміни, які зазначені у графіку навчального процесу, інститут надає можливість здобувачу вищої освіти пройти практику в канікулярний період. Для перенесення термінів проходження практики (на канікулярний період) завчасно (до подачі проєкту наказу на підпис директору) повинні бути оформлені відповідні дозволи. Перенесення термінів практики здійснюється з дозволу адміністрації інституту у разі подання письмової заяви здобувача вищої освіти на ім'я директора інституту за погодженням із викладачем-керівником практики від кафедри та завідувачем кафедри.

ПІДГОТОВКА ЗВІТУ З НАВЧАЛЬНОЇ КЛІНІЧНОЇ ПРАКТИКИ ТА ВИМОГИ ДО ЙОГО ОФОРМЛЕННЯ

Звіт із практики є важливим етапом навчальної клінічної практики, розроблення її складових частин, тому звіт має бути логічно пов'язаний із проблематикою досліджень.

За структурою звіт повинен містити всі розділи відповідно до календарного плану навчальної клінічної практики.

Крім основних розділів у звіт треба включити вступ і висновок, список літератури. Структура звіту погоджується до його упорядкування з керівником від кафедри.

Заголовки структурних частин практики: «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ», «ДОДАТКИ» друкуються великими літерами симетрично до тексту. Крапка в кінці заголовка не ставиться.

Відстань між заголовком (за винятком заголовка пункту) та текстом має дорівнювати двом інтервалам в основному тексті.

Кожну структурну частину роботи необхідно починати з нової сторінки.

Звіт оформлюється на листах білого паперу формату А4, повинен мати наскрізну нумерацію і бути прошитим. Його обсяг повинен складати не менше 20 сторінок основного тексту (комп'ютерний набір – 14 кегель, 1,5 інтервал, шрифт Times New Roman).

Текст роботи розміщується на аркуші з дотриманням таких розмірів берегів: з лівого боку – 20 мм., з правого – 15 мм., зверху – 20 мм., знизу – 20 мм.

Ілюстрації (фотографії, схеми, графіки тощо) і таблиці необхідно подавати у звіті безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше або на наступній сторінці. Ілюстрації позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій у додатках. Номер ілюстрації повинен складатися з номера розділу і порядкового номеру ілюстрації, між якими ставиться крапка. Наприклад, «Рис. 2.2» (другий рисунок другого розділу). Ілюстрації повинні мати назву, яку розміщують після номеру ілюстрації. За необхідності ілюстрації доповнюються пояснлювальними даними (підрисунковий текст). Номер ілюстрації, її назва і пояснювальні підписи розміщаються послідовно під ілюстрацією.

Цифровий матеріал, як правило, повинен оформлюватися у вигляді таблиць. Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею посередині симетрично до тексту. Назву починають з великої літери, не підkreślують, крапку в кінці не ставлять.

Заголовки граф повинні починатися з великих літер, підзаголовки з маленьких, якщо вони становлять одне речення із заголовком, і з великих – якщо вони є самостійними. Крапка в кінці не ставиться. Графу з порядковими номерами

до таблиці включати не потрібно (крім випадків, коли на рядок таблиці є посилання в тексті).

Таблицю розміщують після першого згадування про неї в тексті у такий спосіб, щоб її можна було читати без розвороту пояснювальної записки або з розворотом за годинниковою стрілкою. Якщо текст, який повторюється у графі таблиці, складається з одного слова, його можна замінити лапками, якщо із двох або більше слів, то при першому повторенні його замінюють словами «Те ж», а далі лапками. Ставити лапки замість цифр, знаків, математичних та інших символів, які повторюються, не потрібно. Якщо цифрові дані в рядку не подають, то в ньому ставлять прочерк. Таблиці нумерують послідовно у межах розділу. У правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці розміщують напис «Таблиця» із зазначенням номеру розділу та номеру таблиці, між якими ставиться крапка. Наприклад: «Таблиця 2.2» (друга таблиця другого розділу). При перенесенні частини таблиці на іншу сторінку слово «Таблиця» та її номер вказують один раз справа над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть слова «Продовження таблиці» і вказують її номер, наприклад: «Продовження табл. 2.2».

Рівняння і формулі необхідно виділяти з тексту вільними рядками, вище і нижче кожної формулі потрібно залишити не менше одного вільного рядка. Формули потрібно розміщати в середині рядка.

Пояснення символів і числових коефіцієнтів необхідно подавати безпосередньо під формулою у тій послідовності, в якій вони подані у формулі. Значення кожного символу і числового коефіцієнту необхідно подавати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова «де» без двокрапки, якщо дається пояснення одного значення формулі, і «де» із двокрапкою, якщо дається декілька пояснень значень формулі.

Формули (якщо їх більше однієї) нумерують у межах розділу. Номер формулі складається з номера розділу і порядкового номеру формулі у розділі, між якими ставлять крапку. Номери формул пишуть біля правого краю сторінки на рівні відповідної формулі у круглих дужках, наприклад: (2.2) – друга формула другого розділу.

Відомості про джерела, які включені до списку, необхідно подавати згідно з вимогами державного стандарту.

При посиланні у тексті звіту на джерело інформації в квадратних дужках наводиться його порядковий номер у списку використаних джерел і сторінка, з якої цитується текст, наприклад: [8, с. 2].

Додатки оформлюються як продовження звіту та розміщуються в порядку появи посилань на них у тексті. Кожний додаток повинен починатися з нової сторінки. Додатки потрібно позначати великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Ї, О, Ч, Ъ. Наприклад: «Додаток А», «Додаток Б» тощо. Один додаток позначається як додаток А.

Оформлений згідно з вимогами звіт перевіряється і затверджується керівником практики від кафедри соціально-реабілітаційних технологій.

ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль виконання програми навчальної клінічної практики проводиться щотижня керівником практики від кафедри шляхом перевірки записів у щоденнику практики і ступеня освоєння обсягів і термінів, передбачених календарним графіком.

Керівник практики від кафедри соціально-реабілітаційних технологій розглядає оцінює звіт здобувача освіти, дає відгук із рекомендацією до захисту перед кафедральною комісією. У разі суттєвих відхилень виконаного звіту від вимог його повертають для доопрацювання. Захист звіту із практики приймає комісія, яка затверджена наказом директора інституту. Здобувач освіти готовує до захисту доповідь та ілюстративний матеріал у вигляді таблиць, рисунків тощо, які уточнюють результати проходження навчальної клінічної практики, основні узагальнення та пропозиції, що містяться у звіті. За результатами захисту виставляється оцінка, яка фіксується на титульному аркуші звіту.

Підсумковий контроль проводиться наприкінці навчальної клінічної практики шляхом співбесіди зі здобувачем освіти по всіх розділах програми і має на меті підготовлення якісного звіту по практиці.

Звіт із практики захищається здобувачем освіти (з диференційованою оцінкою) перед комісією.

КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ЯКОСТІ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ТА ОЦІНКА КОМПЕТЕНТНОСТІ

Здобувач освіти має підтвердити відповідну підготовку й оцінку здібностей і навичок.

Результати проходження навчальної клінічної практики здобувачем освіти оцінюються за такими критеріями:

- наявність усіх необхідних документів, що супроводжують процес проходження практики;
- наявність обов'язкових формальних елементів звіту;
- самостійність виконання звіту;
- глибина пропрацювання завдання практики;
- обґрунтованість ідей і висновків, висунутих здобувачем освіти;
- успішність захисту звіту з навчальної клінічної практики.

Навчальну клінічну практику слід розглядати як окремий модуль і оцінювати за 100-балльною шкалою згідно ECTS (табл. 2).

Звіт про проходження навчальної клінічної практики захищається здобувачем освіти перед комісією із захисту звітів із практики.

До захисту здобувач освіти подає оформлені відповідно до вимог звіт про проходження практики та щоденник практики.

Процедура захисту передбачає:

1. Коротку промову про результати навчальної клінічної практики, яка має містити відомості про основні складові частини.
2. Для з'ясування ступеню виконання здобувачем освіти програми практики комісія має задати питання.

Звіт перевіряється керівником практики від інституту і при дотриманні відповідних вимог допускається до захисту.

Таблиця 2

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Рейтинговий показник	Оцінка ECTS	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка у національній шкалі (запис у залікову відомість, книжку)	
				Диф. залік, практика	Залік
		3	4	5	6
90-100	A (відмінно)	Здобувач освіти демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі практики та методичним рекомендаціям до проходження практики, правильно й обґрутовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Наявні всі необхідні документи з практики з усіма реквізитами; звіт написано самостійно з дотриманням формальних вимог; завдання практики пророблені і висвітлені повністю; здобувачем освіти продемонстровано високий рівень обґрутування власних ідей, висновків, творчий підхід; звіт захищено успішно отримано відповіді на запитання по звіту.	Високий Забезпечує високий рівень вимог до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі практики. Здобувач освіти робить власні пропозиції у процесі вирішенні завдань, які він отримав при проходженні практики.	Відмінно (A)	Зараховано (A)
82-89	B (добре)	Здобувач освіти демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі практики, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною. За час проходження практики при виконанні завдань та поясненні прийнятих рішень дає вичерпні пояснення. Помилки у відповідях не є системними. Наявні всі необхідні документи з практики; звіт написано самостійно, захищено успішно, однак із зауваженнями.	Достатній Забезпечує достатній рівень вимог до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі практики. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення.	Добре (B)	Зараховано (B)
75-81	C (добре)	Здобувач освіти добре володіє матеріалом, знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення під час проходження практики, при виконанні завдань. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною. Наявні всі необхідні документи з практики; звіт написано самостійно, але деякі формальні вимоги порушено; завдання практики пророблено і висвітлено не всебічно; здобувачем освіти продемонстрований достатній рівень обґрутування власних ідей, висновків, проте вони суперечливі чи взаємовиключні; звіт захищено успішно, однак із зауваженнями.	Достатній Забезпечує достатній рівень вимог до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі практики. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення.	Добре (C)	Зараховано (C)

Продовження табл. 2

1	2	3	4	5	6
65-74	D (задовільно)	Здобувач освіти засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою практики, та розуміє постановку стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок. Наявні всі необхідні документи з практики, проте деякі реквізити відсутні чи зазначені недостовірні дані; звіт засновано на plagiatі без використання посилань; завдання практики пророблено і висвітлено не в повному обсязі. Здобувач освіти продемонстрував схильність до механічної компіляції чужих ідей, висновків, вони суперечливі чи взаємовиключні; звіт ледве захищено через недостатні відповіді на запитання для захисту.	Середній Забезпечує середній рівень відтворення основних положень практики. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення.	Задовільно (D)	Зараховано (D)
60-63	E (задовільно)	Здобувач освіти має певні знання, передбачені в робочій програмі практики, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. Наявні всі необхідні документи з практики, проте деякі реквізити відсутні чи зазначено недостовірні дані; звіт засновано на plagiatі без використання посилань. Здобувач освіти продемонстрував схильність до механічної компіляції чужих ідей, висновків, вони суперечливі чи взаємовиключні; звіт ледве захищено через недостатні відповіді на запитання для захисту.	Середній Забезпечує мінімальний рівень відтворення основних положень практики. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення.	Задовільно (E)	Зараховано (E)
35-59	FX ((незалогільно) з можливістю повторного складання)	Здобувач освіти може відтворити окремі фрагменти з практичної підготовки. Незважаючи на те, що програму практики здобувач освіти виконав, його відповіді в більшості є невірними, необґрунтovanими. Більшість документів із практики відсутні, звіт повністю засновано на plagiatі без використання посилань; завдання практики пророблено і висвітлено не належним чином; здобувач освіти продемонстрував схильність до механічної компіляції чужих ідей, висновків, вони суперечливі, взаємовиключні і можуть бути майже не пов'язаними з матеріалами практики; звіт не захищено через неадекватні відповіді на запитання для захисту і слабку орієнтацію в матеріалах звіту.	Низький Не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються у процесі проходження практики	Незадовільно (FX) - запис в екзаменаційній відомості. В залікову книжку не проставляється	Не зараховано (FX) - запис в екзаменаційній відомості. В залікову книжку не проставляється
1-34	F ((незалогільно) з обов'язковим повторним вивченням)	Здобувач освіти повністю не виконав вимог робочої програми практики відповідно до методичних рекомендацій до проходження практики здобувачів освіти. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Здобувач освіти не допускається до здачі заліку.	Незадовільний Здобувач освіти не підготовлений до самостійного вирішення задач, які описують мета та завдання практики	Не допущений (F) - запис в екзаменаційній відомості. В залікову книжку не проставляється	Не допущений (F) - запис в екзаменаційній відомості. В залікову книжку не проставляється

ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ НАВЧАЛЬНОЇ КЛІНІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Після закінчення навчальної клінічної практики здобувачі освіти звітують про виконання програми практики. Кожний здобувач освіти окремо подає на кафедру звіт, щоденник практики, оформлені належним чином, а також відгук керівника про проходження навчальної клінічної практики.

Звіт має містити відомості про виконання здобувачем освіти усіх розділів програми практики, висновки і пропозиції, список використаної літератури тощо. Оформлюється звіт за загальними вимогами, які встановлені стандартом для оформлення текстових документів.

Критерієм ефективності проходження практики є практичне засвоєння знань, умінь і навичок, передбачених програмою із практики. Виконання практичних завдань контролюється в процесі їх подання і захисту.

Комісія приймає захист звітів здобувачів освіти протягом двох тижнів після її проходження, згідно графіку. Оцінка (за національною шкалою, 100-балльною шкалою та шкалою ECTS) за результати навчальної клінічної практики вноситься у відомість захисту звіту із практики, індивідуальний навчальний план та залікову книжку здобувача освіти за підписами членів комісії разом із його оцінками за результатами підсумкового контролю.

Здобувачу освіти, який не виконав програму практики з поважних причин, може бути надано право на проходження практики повторно при виконанні умов, визначених інститутом.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

I. Основна література

1. Вовканич А.С. Вступ до фізичної реабілітації: [навч. посібник] / Вовканич А.С. Львів : ЛДУФК, 2013. 186 с.
2. Воропаєв Д.С. Основи фізичної реабілітації (загальна характеристика засобів фізичної реабілітації) / Воропаєв Д.С., Єжова О.О. Суми : Сумський державний університет, 2019. 72 с.
3. Зданюк В.В. Лікувальна фізична культура [навчально-методичний посібник] / Зданюк В.В., Совтисік Д.Д. Кам'янець-Подільський : ТОВ «Друкарня «Рута», 2020. 132 с.
4. Фізична реабілітація при ендопротезуванні органів та суглобів : навчальний посібник: навч. посібник для студ. спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія», спеціалізації «Фізична терапія»/ О. О. Глиняна, Ю. В. Копочинська, І. Ю. Худецький. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. 190 с.

II. Додаткова література

1. Герцик А. Теоретико-методичні основи фізичної реабілітації/фізичної терапії при порушеннях діяльності опорно-рухового апарату [Монографія] / Герцик А. Львів : ЛДУФК, 2018. 388 с.
2. Інтернет-портал Української Асоціації фізичної терапії / [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://physrehab.org.ua/uk/home/>.
3. Основи фізичної реабілітації / Магльований А., Мухін В., Магльована Г. Львів, 2006. 150 с.
4. Основи фізичної реабілітації: [Навчальний посібник] / Вакуленко Л.О., Клапчук В.В. Тернопіль : ТНПУ, 2010. 234 с.

ДОДАТКИ

**ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ “УКРАЇНА”
ЖИТОМИРСЬКИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ ІНСТИТУТ**

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

Навчальної клінічної практики

(вид і назва практики)

здобувача вищої освіти _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

Кафедра соціально-реабілітаційних технологій

Освітній ступінь бакалавр

Галузь знань 22 Охорона здоров'я

спеціальність 227 Фізична терапія, ерготерапія

2 курс, група _____

Здобувач вищої освіти _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

прибув на підприємство для проходження практики

" ____ " 20__ року

_____ (підпис)

_____ (посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

вибув із підприємства після проходження практики

" ____ " 20__ року

_____ (підпис)

_____ (посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Календарний графік проходження практики

№ з/п	Назви робіт	Тижні проходження практики					Відмітки про виконання
		1	2	3	4	5	
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							
8.							
9.							
10.							
11.							
12.							
13.							
14.							

Керівники практики:
від закладу вищої освіти

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Робочі записи під час практики

Відгук і оцінка роботи здобувача вищої освіти на практиці

Керівник практики від підприємства _____.

“_____” _____ 20__ року

Відгук осіб, які перевіряли проходження практики

Висновок керівника практики від закладу вищої освіти про проходження практики

Дата складання заліку "___" _____ 20__ року

Оцінка:
за національною шкалою _____
(словами)
кількість балів _____
(цифрами і словами)
за шкалою ECTS _____

Керівник практики

(підпис)

(прізвище та ініціали)

ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ “УКРАЇНА”
ЖИТОМИРСЬКИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ ІНСТИТУТ

Кафедра соціально-реабілітаційних технологій

ЗВІТ
із проходження навчальної клінічної практики

здобувача вищої освіти 2 курсу спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія
групи _____
Прізвище, ім'я, по батькові

База практики _____

Керівник практики від кафедри

Захищений із оцінкою _____

Житомир 2022